

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-050
Konu : Soru Önergesi

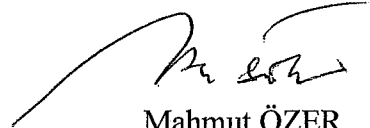
21/03/2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 03.01.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1143980 sayılı yazınız.
b) 25.01.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1158334 ve 1159738 sayılı yazılarınız.
c) 02.02.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1163489 sayılı yazınız.
ç) 08.02.2023 tarihli ve E-43452547-120.07-1167710 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Kırklareli Milletvekili Vecdi GÜNDOĞDU'nun 7/76683, ilgi (b) yazılarınız ekinde alınan Şırnak Milletvekili Hüseyin KAÇMAZ'ın 7/77524, İzmir Milletvekili Tacettin BAYIR'ın 7/77526, Eskişehir Milletvekili Arslan KABUKCUOĞLU'nun 7/77527, İzmir Milletvekili Özcan PURÇU'nun 7/77669, ilgi (c) yazınız ekinde alınan Mardin Milletvekili Ebrü GÜNAY'ın 7/77893, İzmir Milletvekili Özcan PURÇU'nun 7/77897, ilgi (ç) yazınız ekinde alınan Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'ın 7/77985 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (20 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ VECDİ GÜNDOĞDU'NUN 7/76683 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızca sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda tüm birimlerimizi kapsayacak şekilde iş birlikçi ve disiplinler arası stratejik bir çalışma yürütülerek “*Millî Eğitim Bakanlığı İklim Değişikliği Eylem Planı*” hazırlanmıştır. Eylem Planı'nda yer alan amaç, hedef ve faaliyetler ile eğitim kurumlarında her kademedede ve öğretim sürecinde iklim değişikliği konusunda farkındalık ve bilinçlendirme çalışmaları yürütülmekte ve bahse konu eylem planının hayata geçirilmesi için gerekli çalışmalar devam etmektedir.

Bakanlığımız iklim değişikliği konusunda çözüm odaklı çalışmayı hedeflemektedir. İklim değişikliği ile mücadelede üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmek adına gerekli çalışmaları yürütmektedir. İklim değişikliğinin etkileri hakkında eğitim kurumlarında farkındalık ve bilinçlendirme çalışmalarının yapılması kapsamında uygulanacak faaliyetler belirlenmiştir. Bu faaliyetlerin uygulanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Bu kapsamda, Okul Öncesi Eğitim Programı'nda çocuğun çevresel farkındalığının ve doğaya olan saygısının artırılması için açıklamalar mevcuttur. Okul öncesi eğitim kademesinde uygulanması önerilen belirli gün ve haftalar arasında, Çevre Koruma Haftası ve Orman Haftası'na yer verilmiştir. Okul Öncesi Eğitim Programı'nın uygulanmasında öğretmenlere kılavuz olması için hazırlanan etkinlik kitabı ile “365 Gün Öykü Projesi” kapsamında hazırlanan öykü kitaplarında da çevre eğitimi, iklim değişikliği hususlarına dikkat çeken örneklere yer verilmiştir.

Etkinlik kitabında yer alan iklim değişikliği ile çevresel etkilerine yönelik etkinlik örnekleri: Dünyamızı Koruyalım, Geri Dönüşüm 1-Atık Avcıları, Ormanımı Koruyorum, Kirli Su Temizlenir Mi? Orman Candır, Olmazsa Olmaz.

Öykü kitaplarında yer alan iklim değişikliği ile çevresel etkilerine yönelik etkinlik örnekleri: Dünya'nın Ateşi Var! Temiz Deniz, Bir Sonbahar Günü, Meraklı Yolculuk, Küçük Su Damlası, Rüzgar Esince, Çekirdek.

22-23 Kasım 2022 tarihlerinde Bakanlığımız Temel Eğitim Genel Müdürlüğü ve Avrupa Birliği Teknik Yardım ve Bilgi Değişimi Aracı TAIEX iş birliği ile “İklim Değişikliği Farkındalığını Temel Eğitime Entegre Etme Çalıştayı” yapılmıştır.

Ortaokullarda 7 veya 8. sınıflarda seçmeli olarak okutulan “Çevre Eğitimi” dersinin adı “Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği” olarak değiştirilmiş; 2022-2023 eğitim öğretim yılından itibaren ortaokul 6, 7 veya 8. sınıflarda haftada 2 ders saati seçmeli ders olarak okutulmaya başlanmıştır. Söz konusu dersin öğretim programı da yeniden hazırlanmış ve <http://mufredat.meb.gov.tr/> adresinde yayımlanmıştır. Öğretim programına uygun öğrenciye yönelik materyal hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, dersi okutması esas olan fen bilimleri, sosyal bilgiler, coğrafya, fizik, kimya ve biyoloji dersi öğretmenlerine uzaktan eğitim yoluyla asenkron şekilde “Çevre Eğitimi ve İklim Değişikliği Dersi Öğretim Programı Tanıtım Semineri” verilmiştir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ortaöğretim kurumlarında uygulanmakta olan tarih, biyoloji, Almanca, Fransızca ve coğrafya derslerine ait öğretim programlarında ve programlara yönelik hazırlanan materyallerde “iklim değişikliği” konusuna yer verilmiştir.

2021-2022 eğitim öğretim yılında hazırlık sınıfına ilk öğrencilerini kaydederek eğitim ve öğretim faaliyetlerine başlayan TÜBİTAK Fen Lisesinin uygulamakta olduğu haftalık ders çizelgelerinin seçmeli dersler bölümüne, Çevre Bilimi ve Yönetimi ile Çevre ve Yenilikçi Çözümler dersleri eklenmiştir.

Bakanlığımız Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ve Deniz Temiz Derneği/TURMEPA iş birliği kapsamında, resmî/özel ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören lise öğrencilerinin küresel iklim değişikliği, denizlerin önemi ve sıfır atık hakkında bilinç ve farkındalık kazanmalarını sağlamak amacıyla çevrim içi yarışmalar düzenlenmiştir.

Uzaktan eğitim faaliyetleri kapsamında, TRT EBA TV lise kanallarında çölleşme, iklim değişikliği ile mücadele ve su tasarrufu ile ilgili bilgilendirici videolar ve kamu spotları yayımlanmaktadır.

Orman Genel Müdürlüğü ile “Doğa ve Orman”, “Çevre Bilinci” vb. konularında kısa videolar, 3B görseller ve e-İçerikler geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Bakanlığımız Ortaöğretim Genel Müdürlüğü ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı arasında Çevre Bilinci, Sıfır Atık, Döngüsel Ekonomi, Sürdürülebilirlik, İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum İş Birliği Protokolü-2022 imzalanmıştır.

15 Eylül 2022 tarihinde UNICEF iş birliği ile Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim Planlama Çalıştayı (Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları Doğrultusunda İklim Eylemlerinin Entegrasyonu) gerçekleştirilmiştir.

Geleceğe dair en büyük sorun alanlarından biri olan iklim değişikliğini önlemek ve çevre koruma bilincini küçük yaşlardan itibaren öğrencilere kazandırmak için özel eğitim ihtiyacı olan okul öncesi ve I. kademede eğitim alan öğrencilerimize yönelik çevre kirliliği ve iklim değişikliği ile ilgili bilgilendirici ve tanıtıcı bir kitapçık hazırlanmıştır. Bahsi geçen kitapçık, görme ve işitme yetersizliği bulunan öğrencilerimizin de faydalanması için erişilebilir ve dijital hâle getirilmiştir.

Özel eğitim ilkokulları ve ortaokulları haftalık ders çizelgesinde yer alan seçmeli çevre bilinci dersinin adı, çevre eğitimi ve iklim değişikliği olarak güncellenmiştir. Mevcut durumda 7 ve 8. sınıfta bulunan ders, 6. sınıflar için de seçilebilir hâle gelmiştir.

Ayrıca, Tarım ve Orman Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü ile imzalanan iş birliği protokolü kapsamında, özel yetenekli öğrencilerin iklim değişikliği konusunda farkındalıklarının artırılması amacıyla bilim ve sanat merkezi öğrencilerinin katılımıyla "Bölgesel Yapı, İklim Özellikleri ve İklim Uygun Bitki Yetiştiriciliği, Tarımda İklim Değişikliğinin Etkileri, Bu Süreçte Alınabilecek Tedbirler, Kuraklık Etkileri ve Su Hasadı Teknikleri" konulu online eğitimler düzenlenmiştir.

18-22 Temmuz 2022 tarihleri arasında Konya, Samsun, Antalya, Şanlıurfa ve Tokat illerinde bulunan 20 BİLSEM öğrencisi ve dört öğretmen ile yüz yüze eğitim gerçekleştirilmiştir. Düzenlenen eğitimler aracılığıyla öğrenci ve öğretmenler Tarımsal Araştırmalar Enstitüsünün çalışma alanları ve bölümlerini gezerek tarımda kullanılan alet ve

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

makinelere, bitkisel ve hayvansal ürünlerin üretilmesi ve bitkilerin besin gereksinimleri vb. tarımsal üretime ilişkin güncel konular hakkında bilgi sahibi olmuşlardır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile imzalanan "Bilim ve Sanat Merkezlerinin Eğitim Ortamlarının İyileştirilmesi ve Öğrenci ve Öğretmenlerin Eğitimine İlişkin İş Birliği Protokolü" kapsamında faaliyetler yürütülmektedir. Bu kapsamda, bilim ve sanat merkezi öğrencilerinin katılımıyla "İklim İzleme ve Analizleri, İklim Değişikliğinin Bilimsel Temeli, Bölgesel İklim Değişikliği Modelleri, İkincil İklim Ürünleri, İklim Değişikliği Uyum Çalışmaları" konulu online eğitimler yapılmıştır.

BİLSEM öğrencilerinin hava olaylarını, iklim ve iklim değişikliği konularını uygulamalı olarak öğrenmeleri, daha sağlıklı ve güvenilir bir ortamda yaşamaları ve çevreye duyarlı bireyler olmaları amacıyla "Meteoroloji Tırı" ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Özel yetenekli öğrencilerin sürdürülebilirlik konusunda bilimsel araştırma yapma ve sunma becerilerini geliştirmelerine olanak sağlanması amacıyla 16-18 Mayıs 2022 tarihleri arasında Mersin Yenişehir Belediyesi Bilim ve Sanat Merkezi tarafından "BİLSEM Öğrencileri Ulusal Fen Bilimleri Kongresi" gerçekleştirilmiştir. Kongre kapsamında, "21. Yüzyılda Sürdürülebilirlik" ana temasıyla "Yenilenebilir Enerji, Çevre Sorunları, Çevre ve Enerji Teknolojileri, Su Okuryazarlığı ve Su Tasarrufu" alt başlıklarıyla Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden 106 bildiri sunumu başvurusu yapılmış ve 19 farklı ilden 26 bildiri kabul edilmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan eylem planı çerçevesinde 2018 yılı itibarıyla uygulamaya geçen Sıfır Atık Projesi kapsamında da Bakanlığımız taşra teşkilatı birimleri ile resmî ve özel okul/kurumlarda çalışmalar devam etmektedir. Çocukların Sıfır Atık Eğitim Projesi ile doğal varlıkların korunması, doğa dostu tüketim alışkanlıkları, atık yönetimi gibi konularda farkındalık kazanmaları ve "sıfır atık" yaklaşımını benimsemeleri hedeflenmektedir.

Sıfır Atık Projesi kapsamında, tarım alanı bulunan 41 özel eğitim meslek okuluna kompost makinası gönderimi yapılmıştır. Organik atıkların verimli kompost toprağına dönüştürülerek döngüsel ekonomiye toprak satışı; üretilen toprakta süs, bahçe ve tarla bitkilerinin yetiştirilerek satılması ve döngüsel ekonomiye katkı sağlaması gerçekleşmiştir. Bu kapsamda, Konya ve Bursa illerinde bulunan iki özel eğitim meslek okulu bağlı oldukları belediyelerle protokol yaparak pazar yerindeki organik atıkları kompost toprağına dönüştürmüştür. Ayrıca, Konya ilindeki bir okul, kompost makinasının bulunduğu tarım atölyesini okul ders saatleri dışında halka açık hâle getirerek evlerde bulunan organik atıkların kompost toprağına dönüştürülmesi yönünde yaptığı çalışmalarla sıfır atık konusunda bölgede farkındalık oluşturmaya çalışmaktadır.

Bununla birlikte Bakanlığımızca Çevre Dostu 1.000 Okul Projesi yürütülmüştür. Proje kapsamındaki tüm okullarda güneş enerjisi panelleri ve yağmur suyu depolama üniteleri kurularak yağmur sularının okulların bahçelerinde ve farklı yerlerinde kullanılabilmesi, yemekhanelerde ve kantinlerdeki organik atıklar kompost makineyle gübreye dönüştürülerek okul bahçelerinde bitkiler yetiştirilmesi sağlanarak okullarımızın çevreyle dost, sıfır atık kültürünün yaygınlaştığı okullara dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Ayrıca, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 06.02.2023 tarihli yazı ve ekindeki Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığının yazısı ve eki ilişikte sunulmuştur.

Ek: Yazı ve ekleri (4 Sayfa)

Sayı: 57802651-610-138

Konu: Soru Önergesi

T.C.

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

YÖK (Genel Evrak Birimi)
Kayıt Sayısı: 9451
06.02.2023 11:00:13 tarihinde
Menşure DAŞTAN'iden evrak
kaydı yapılmıştır

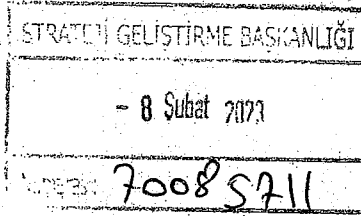
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi: 04.01.2023 tarihli ve 67615091 sayılı yazınız.

Kırklareli Milletvekili Vecdi GÜNDOĞDU tarafından verilen 7/76683 esas sayılı Soru Önergesi Kurulumuz Başkanlığımızca incelenmiştir.

Konuya ilişkin soru önergesine verilecek cevaplara esas teşkil etmek üzere Kurulumuz Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığının vermiş olduğu bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. H. Haldun GÖKTAŞ
Başkan Vekili

Ek: 3 Sayfa

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

Sayı: 75850160-610 -12

Konu: Soru Önergesi-İklim Değişikliği

23.01.2023

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.01.2023 tarihli ve 84 sayılı yazınız.

İlgi yazınızla Kırklareli Milletvekili Vecdi GÜNDOĞDU tarafından verilen 7/76683 sayılı soru önergesine ilişkin talep edilen bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Sibel İRKEY

Eğitim-Öğretim Dairesi Başkanı

EKLER:

Ek-1: Açıklamalar (2 sayfa)

Açıklamalar:

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın; ülkemizin geleceği gençlerin iklim değişikliğiyle mücadele süreçlerine dahil olması ve tüm üniversitelerin ve kampüslerin iklim dostu hale gelmesi amacıyla her üniversiteden bir öğrencinin *iklim elçisi* olarak belirlenmesine ilişkin 24.11.2021 ve 11.08.2022 tarihli yazıları, 29.11.2021 tarihli ve 19.08.2022 tarihli yazılarımızla yükseköğretim kurumlarına iletilmiş ve iklim elçisi olarak bir öğrencinin belirlenerek ilgili kuruma iletilmeleri talep edilmiştir.

"İklim değişikliği" ile ilgili uygulama ve araştırma merkezi, anabilim dalı ile yüksek lisans programları listesi aşağıda yer almaktadır. Yükseköğretim kurumları bünyesinde birim açma teklifleri ülke ihtiyaçları ve güncel konular da dikkate alınarak gerekli asgari şartların sağlanması halinde Başkanlığımızca desteklenmektedir.

Üniversite	Uygulama ve Araştırma Merkezi
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE POLİTİKALARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	SOĞUTMA VE İKLİMLENDİRME TEKN. UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ÇEVRE VE YEŞİL KALKINMA UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ÇALIŞMALARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
RECEP TAYYIP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ÇEVRE SORUNLARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	TARIM VE İKLİM DEĞİŞİKLİKLERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Üniversite	Enstitü	Anabilim Dalı
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	AVRASYA YER BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	İKLİM VE DENİZ BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ANABİLİM DALI (DİSİPLİNLERARASI)
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE POLİTİKALARI ANABİLİM DALI (DİSİPLİNLERARASI)
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ	FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE SAĞLIK ANABİLİM DALI (DİSİPLİNLERARASI)

Üniversite	Enstitü	Yüksek Lisans Programı
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ (YL) (TEZLİ)
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE POLİTİKALARI (YL) (TEZLİ)
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ	FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE SAĞLIK (YL) (TEZLİ)